

være tjente med. Dette er jo egentlig Hovedsagen, og det behøver det ærede Medlem virkelig ikke at ty til Lovgivningsmagten for at faa Statens Hjælp til. En stor Kommune som Kundby og med en Formand, der interesserer sig saa stærkt for dette Spørgsmaal som den ærede Ordfører, kan meget vel gøre et saadant Forsøg uden at faa en Lov gennemført — selvfølgelig under Forudsætning af Amtsraadets Samtykke, og det tror jeg ikke vil blive nægtet.

Selve Lovforslaget er der for mig ikke nogen Anledning til at komme nærmere ind paa, og jeg skal derfor indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Svendsen: Jeg skal heller ikke komme vidtløftigt ind paa den foreliggende Sag. Spørgsmaalet om Fæste i Modsætning til Selveje har jo været drøftet i lange Tider. Jeg har nu altid været af den Mening, at den Udvikling, vi nu have været inde paa i mange Aar, var den bedste, den nemlig, som har stilet henimod Selveje i Modsætning til Fæste. Derfor tror jeg heller ikke, der er nogen Trang til det foreliggende Forslag.

Men dertil er der ogsaa en anden Grund. Dette Lovforslag fremtræder jo som en Ændring til den gældende Lov om Udlaan af Statens Midler til Husmandsbrug og vil jo, saafremt det ophøjes til Lov, og der bliver nogen Benyttelse af det, lægge Beslag paa en Del af de Penge, vi ellers ere paa Vej til at kunne faa Brug for alle sammen, eller dog den allerstørste Del deraf, til Udlaan til fattige Landarbejdere. Derved kan man komme til at gribe forstyrrende ind i denne Virksomhed. Vi maa nemlig huske paa, at de Folk, som særlig ville komme i Betragtning efter det foreliggende Forslag, jo ikke ere de daarligst stillede blandt Landarbejderne. Den ærede Ordfører oplyste jo forleden, at der i mange Tilfælde vil kræves, at vedkommende skal være i Besiddelse af et større Beløb, end der nu forlanges, for at man kan faa de Husmandsbrug, der oprettes efter den bestaaende Lovgivning. Af den Grund synes jeg heller ikke, det er rigtigt at gaa den her foreslaaede Vej.

I og for sig er jeg enig med den ærede Landbrugsminister i, at der ikke var noget galt i, om der blev gjort et Forsøg for at se, hvorledes man vilde være tilfreds med at gaa over til Fæste i Stedet for Selveje paa det her nævnte Omraade. Derfor var jeg ogsaa med til for ikke saa længe siden, da vi behandlede

Forslaget om Statslaan til Indkøb og Udstykning af større Ejendomme, at faa ogsaa den Bestemmelse fastholdt der, at Kommunerne faa Ret til at indkøbe og udstykke disse Ejendomme saavel som til at benytte Fæste overfor dem, der skulle have disse Ejendomme, hvis de mene, det er bedre end at sælge dem til Selveje. Naar der nu forelægges et Forslag, som de ærede Forslagsstillere jo heller ikke ville give Udseende af at skulle mere end aabne Vejen til at faa gjort Forsøg paa dette Omraade, saa mener jeg, at vi allerede, saafremt det her vedtagne Lovforslag om Indkøb og Udstykning af Ejendomme ophøjes til Lov, have aabnet Adgang for Kommunerne til at udstykke Ejendomme til Smaabrug til mindre velstillede Landboere og til ogsaa dertil at erhverve Statens Støtte. Lad os derfor se, om der virkelig er nogen Trang blandt Kommunerne eller de private, som skulle have disse Ejendomme, til at komme ind paa Fæstevejen. Viser det sig, der er en saadan Trang, og Tanken vinder Anklang, saa at vi kunne blive overbeviste om, at Fæste i Modsætning til Selveje er det bedste, mener jeg, Tidspunktet er indt til at tage Spørgsmaalet op, naar vi om et Par Aar skulle revidere den nugældende Lov om Laan til Huslodder for Landarbejdere. Men jeg kan ikke se, at Situationen nu er af den Beskaffenhed, at det skulde være særlig paatrængende at gribe ind i den allerede nu foregaaende Udvikling ved at aabne den Adgang, Forslagsstillerne mene, der er Trang til paa dette Omraade. Denne Adgang have vi allerede givet vor Tilslutning paa anden Vis, saaledes at det Forsøg, de Herrer ville have gjort, og som jeg heller ikke har noget imod bliver gjort, kan gøres, saafremt der er Tilslutning til det hos Kommunerne og hos de Folk, der ønske at komme i Besiddelse af de paagældende Ejendomme.

Pedersen-Nyskov: Jeg nævnedes før, at efter det foreliggende Forslag var der ikke noget til Hinder for, at det kunde være mere velstillede Folk, der kom i Besiddelse af de hørtfæstede Husmandsbrug; at der i det hele slet ikke var nogen Grænse for, hvem der kunde komme i Besiddelse af dem, saaledes at det godt kunde blive velstillede Gaardmandssønner, der slet ikke behøvede Laan, men havde de fornødne Penge til Bygninger og Besætninger. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (K. Pedersen) erkendte, saa vidt jeg forstod det, at saaledes var det i Virkeligheden,